

תת"ע 7625/02/18 - טל תיכונב נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום לתעבורה בחיפה

תת"ע 7625-02-18 מדינת ישראל נ' תיכונב
תיק חיצוני: 14210083789

מספר בקשה: 3

בפני	כבוד השופטת רונה פרסון
מבקש	טל תיכונב
נגד	מדינת ישראל
משיבה	

החלטה

1. לפניי בקשה לקבל עתירת ב"כ המבקש (להלן: "הנאשם") לפיה אין על מרשו להשיב לאשמה, שכן לדידו העובדות שבכתב האישום, לפיהן, כביכול, עבר הנאשם עבירה של נהיגה בהיותו בלתי מורשה לנהיגה, בכך שנהג בקטנוע כאשר מעולם לא היה מורשה לנהוג ברכב מסוג זה בניגוד לסעיף 10(א) לפקודת התעבורה, אינן מהוות עבירה שעה שמרשו החזיק ברישיון נהיגה בדרגות B ו-C. משכך, הנאשם גם כפר בעובדות שבכתב האישום.

2. ב"כ הנאשם הפנה לתקנה 180(א)(1) לתקנות התעבורה, אשר קובעת כי רישיון נהיגה בדרגה B הוא רישיון נהיגה לנהוג ברכב מנועי שמשקלו המותר אינו עולה על 3,500 ק"ג ולמעט מונית, רכב סיור ואוטובוס ציבורי. טען כי תקנה 180 מחריגה סוגי כלי רכב מסויימים אך לא מחריגה אופנוע. טען כי קיימת הצעת חוק מטעם משרד התחבורה לתקן את תקנה 180 כך שתחריג גם אופנוע, וכי תזכיר הצעת החוק הונח על שולחנה של וועדת הכלכלה של הכנסת, אך הוא טרם התקבל. הגיש עותק תזכיר הצעת החוק. ציין כי בבסיס המשפט הפלילי עומד עיקרון החוקיות לפיו כל מה שאינו אסור באופן מפורש בדבר חקיקה, מותר. טען כי אין סתירה בין תקנה 180 לתקנות התעבורה לבין סעיף 10(א) לפקודת התעבורה. טען כי תקנות 176-178 לתקנות התעבורה כלולות בתקנה 180, שכן לטעמו ברור שדרגת רישיון גבוהה יותר, כוללת את הדרגה הקודמת לה. טען כי תכלית החוק היא לוודא שאדם שעולה על ההגה ונוהג ברכב מנועי, מכיר את כללי הדרך וסוגי הרכב. טען כי כאשר מתקין התקנות הגדיר את הדרגה הרלוונטית באופן שהגדיר, חזקה שהכיר את כל סוגי כלי הרכב ואל לו לבית המשפט להוסיף חריגים לתקנה 180 על דרך של פרשנות מאולצת שלא עולה מלשון החוק, ואף מנוגדת לכוונת המחוקק, שכן המחוקק מעוניין לתקן את התקנה אך התיקון טרם אושר על ידי הכנסת.

לשאלה האם החזיק הנאשם רישיון נהיגה בהתאם לתקנה 177 או 178 או 179 השיב: "... שבהתאם לאישור משרד הרישוי, היה לו רישיון לדרגה 1C... הוא עבר טסט על רכב מסוג B C על כל

כלולי הרכב הכלולים בדרגות אלו. פיזית הנאשם נבחן על משאית ולא על שום רכב אחר."

ציין כי הנאשם מודה שנהג ברכב מסוג קטנוע במועד ביצוע העבירה הנטענת. לעניין הביטוח, טען כי הרכב לא היה של הנאשם, וכי היה ביטוח בר תוקף על שימוש ברכב.

3. ב"כ המאשימה ביקש, לאור דברי ב"כ הנאשם, לדחות את הטענה כי אין להשיב לאשמה ולהרשיע את הנאשם בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום. טען כי ב"כ הנאשם נותן לתקנות פרשנות שאינה תכליתית ופרשנות מצומצמת וכי בבקשתו מבקש הוא לבטל תקנות אשר נחקקו על ידי המחוקק. טען כי שעה שמיוחסת לנאשם עבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה, אין לו ביטוח בר תוקף מכח היותו בלתי מורשה לנהיגה ברכב בו נהג. טען כי המחוקק לא משחית מילותיו לריק, וכי לא בכדי נכתבו תקנות ספציפיות ביחס לרכב דו גלגלי. טען כי כאשר יש לקונה בחוק, על פי כללי הפרשנות, אם יש תקנה ספציפית הרי שהיא גוברת. טען כי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה קובע שעל אדם לנהוג ברכב עם רישיון מתאים לסוג הרכב, וכי הפקודה גוברת על התקנות. טען כי קבלת טענת ב"כ הנאשם, מאפשרת גם לנהג אשר מחזיק בדרגת רישיון מסוג C לנהוג כמעט בכל כלי רכב מנועי, גם אם מדובר באוטובוס או אופנוע שלהם יש צורך בהכשרה ספציפית. טען כי גם משרד הרישוי אשר מסמיך נהגים לנג דאג להכין הכשרות ספציפיות ותקנות ספציפיות לכלי נהיגה זה או אחר. עוד טען כי כל פרשנות אחרת לא מתיישבת עם סעיפי החוק ותכלית החוק. הוסיף וטען כי ב"כ הנאשם הצהיר שבמועד ביצוע העבירות המיוחסות לנאשם האחרון החזיק בדרגות נהיגה C1 ו-B בלבד. טען כי גם בקשתו של ב"כ הנאשם שלא להעיד את הנאשם מחזקת את הראיות נגדו וכי קיים תע"צ משרד הרישוי לגבי רישיון הנהיגה של הנאשם.

דין והכרעה

4. לאחר ששקלתי טענות הצדדים מצאתי לדחות את הבקשה של הנאשם. עסקינן למעשה, בטענה מקדמית לפיה כאמור, העובדות המתוארות בכתב האישום אינן מגלות עבירה. בנסיבות כאן, עסקינן בטענה זהה במהותה לטענה שאין להשיב לאשמה, שכן לפי הסנגור גם בהנחה שכל חומר הראיות שהובא לחובת הנאשם יזכה במלוא האמון והמשקל אף אז לא יהיה בו כדי לבסס הרשעה בעבירות המיוחסות לנאשם, וזאת מכיוון שמרשו לא ביצע כל עבירה שעה שהחזיק, כאמור, ברישיון נהיגה בדרגה B ו-C1.

לטעמי, דין טענה זו להידחות.

5. כנגד הנאשם כאן הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של נהיגה בהיותו בלתי מורשה לנהיגה, בכך שנהג ללא רישיון נהיגה המתאים לסוג הרכב בו נהג, וללא ביטוח תקף על שימוש ברכב.

אין בידי לקבל את פרשנותו של ב"כ הנאשם לתקנה 180(א)(1) לתקנות התעבורה ואת טענתו כי

תקנות 176-178 כלולות בתקנה 180 (א)(1).

6. תקנות 176-180 נמצאות כולן בפרק שעניינו "רישיונות נהיגה והיתרים לסוגיהם" שבתקנות התעבורה. תקנות 176-178 מסדירות את דרגות הנהיגה השונות (A, A1, A2) הנדרשות לנהיגה על אופנוע, כדלקמן:

"176. רישיון נ ג דרגה A2 הוא רישיון לנהוג באופנוע שנפח מנועו עד 125 סמ"ק ושהספק מנועו אינו עולה על 11 קילוואט (להלן - 14.916) (KW כוח סוס) ובלבד שהיחס בין ההספק למשקל העצמי לא יעלה על 0.1.

177. רישיון נ ג דרגה A1 הוא רישיון לנהוג באופנוע שהספק מנועו עד 35 KW (47.46) (כוח סוס) ובלבד שהיחס בין ההספק למשקל העצמי לא יעלה על 0.2 ובאופנוע להגשת עזרה ראשונה, אם ניתן מאת רשות הרישוי היתר מיוחד בכפוף לאמור בתקנה 190.

178. רישיון נ ג דרגה A הוא רישיון לנהוג באופנוע כאמור בתקנות 176 ו-177 ובאופנוע שהספק מנועו עולה על 35 (47.46 KW כוח סוס)."

תקנה 180(א)(1) לתקנות קובעת כדלקמן:

"180. (א) רישיון נ ג דרגה B הוא רישיון לנהוג -

(1) ברכב מנועי שמשקלו הכולל המותר אינו עולה על 3,500 ק"ג ושמשפר הנוסעים בו מלבד הנהג אינו עולה על 8, ולמעט מונית, רכב סיור ואוטובוס ציבורי;"

7. המחוקק אמנם לא החריג מתחולת סעיף 180(א)(1) כלי רכב מסוג אופנוע ואף החריג כלי רכב אחרים, אך מכאן אין ללמוד כי רישיון נ ג דרגה B הוא רישיון הנהיגה המתאים לכל סוגי הרכב שהמחוקק לא החריג באותו סעיף, לרבות לאופנוע, כל עוד משקלם אינו עולה על 3,500 ק"ג, שעה שלכלי רכב אלה, נדרשת דרגה ספציפית של רישיון נהיגה לפי תקנות 176-178. מדובר בפרשנות מצמצמת אשר עושה פלסטר את כוונת המחוקק, ומייתרת למעשה את תקנות 176-178 שהן תקנות ספציפיות המסדירות את סוג רישיון הנהיגה המתאים לנהיגה על כלי רכב דו גלגלי.

8. אין בידי לקבל את טענת ב"כ הנאשם כי רישיון נ ג דרגה B כולל בחובו גם רישיון נהיגה מדרגה נמוכה יותר, שכן לכל סוג רכב נדרשת הכשרה ספציפית וקבלת רישיון נהיגה מתאים מאת משרד הרישוי. קבלת טענת הסניגור משמעה שנהג שקיבל רישיון נהיגה בדרגה מסוימת, יהא רשאי לנהוג על כל סוגי הרכבים שבדרגה נמוכה ממנו, זאת אף מבלי שעבר הכשרה ספציפית לנהוג באותו סוג כלי רכב, וחרף העובדה שהכשרה מעין זו, נדרשת מכוח תקנה מפורשת. פרשנות שכזו תגרום סיכון אדיר הן לנהג עצמו והן לכלל משתמשי הדרך, שכן אין מחלוקת כי יש צורך בהכשרה ספציפית ומיוחדת לכל סוג רכב ובמיוחד כאשר עסקינן ברכב דו גלגלי שדורש הכשרה בטרם יורשה לנוע הנוהג בו בכבישים ואשר נדרש לתפעולו ניסיון ולו בסיסי וכן פיקוח על יכולתו של הנוהג בכלי רכב שכזה לשלוט ברכב ולהשתלב בנהיגתו בין כלל משתמשי הדרך. פרשנות זו אף מנוגדת לסעיף 10(א) לפקודת התעבורה, הקובע כי על אדם לנהוג ברכב עם רישיון מתאים לסוג הרכב בו נוהג.

9. איני סבורה אף כי קיומה של הצעת חוק להחריג אופנוע מתחולת הסעיף, מלמדת כי המצב החקיקתי כיום מאפשר לנהוג על אופנוע עם רישיון נ ג דרגה B, בטענה כי כל עוד לא אסר זאת המחוקק במפורש, הרי שהדבר מותר. כאמור לעיל, תקנות 176-178 קובעות את סוג רישיון הנהיגה המתאים לנהיגה על אופנוע, ואף אם קיימת לקונה מסוימת בלשון סעיף 180(א)(1), ואיני סבורה שכך המצב, הרי שיש לפרש הסעיף בהרמוניה חקיקתית יחד עם יתר התקנות המסדירות את הנושא. במובן זה אני סבורה כי הצעת תיקון החוק עולה בקנה אחד עם פרשנותו התכליתית הראויה של סעיף 180(א)(1).

10. לאור האמור לעיל הרי שדין הטענה המקדמית להידחות. פועל יוצא מכך ואל נוכח הודעת הסנגור, כפי שקיבלה ביטוי בשורות 15-20 לפרוטוקול הדיון מיום 27.10.18, ניתן היה בשלב זה, לכאורה, לקבל את עתירת ב"כ המאשימה ולהרשיע את הנאשם במיוחס לו הכתב האישום, אך מאחר ובפתח הדיון הודיע הסנגור כי מרשו כופר בעובדות כתב האישום, לא מצאתי לעשות כן, אלא לקבוע ישיבה נוספת ליום 13.1.19 בשעה 13:00 שבה יודיע הנאשם כיצד הוא מבקש לנהל את הגנתו ומה היא תשובתו לכתב האישום והאם יהיה צורך בשמיעת ראיות או אילו מהן.

11. המזכירות תזמן הצדדים כאמור לעיל ותודיע כי התייצבות הנאשם חובה.

ניתנה היום, י"ב טבת תשע"ט, 20 דצמבר 2018, בהעדר הצדדים.